

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: press@minedu.gov.gr

Μαρούσι, 12 Ιανουαρίου 2015

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ανακοίνωση Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων κ.Γ.Καλαντζή

**Θέμα: Η νομική προσωπικότητα των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων και του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου
Ελλάδος (Κ.Ι.Σ.Ε), τα ισραηλιτικά σχολεία και η φορολογία τους**

Στο δημόσιο λόγο αλλά κυρίως στη σκοτεινή πλευρά του διαδικτύου αναπαράγονται μεταξύ άλλων θεωριών συνωμοσιών, ψευδών και συκοφαντιών, διάφορες πληροφορίες περί του τρόπου φορολόγησης των Ελλήνων πολιτών εβραϊκού θρησκειώματος, του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος (ΚΙΣΕ) και των ισραηλιτικών κοινοτήτων. Κάθε εχέφρων πολίτης που πληρώνει φόρους και συμπληρώνει ο ίδιος τη φορολογική του δήλωση, μπορεί να αντιληφθεί πολύ εύκολα γιατί αυτές οι πληροφορίες δεν μπορεί παρά να είναι καθαρή συκοφαντία καθώς η δήλωση θρησκειώματος δεν ζητείται σε κανένα στάδιο συμπλήρωσης και υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Επίσης, η Πολιτεία δεν τηρεί μητρώο θρησκευτικών πεποιθήσεων των πολιτών, ούτε ζητείται η εν λόγω πληροφορία κατά τις απογραφές της στατιστικής υπηρεσίας. Επειδή, όμως, βρισκόμαστε σε εποχή οξύτατης οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής κρίσης είναι χρήσιμη η έγκυρη και υπεύθυνη ενημέρωση για τα θέματα αυτά.

Οι Έλληνες πολίτες εβραϊκού θρησκειώματος πληρώνουν κανονικά τους φόρους τους, όπως όλοι οι Έλληνες πολίτες, και δεν έχουν καμία φοροαπαλλαγή ή φορολογική επιβάρυνση εξαιτίας της θρησκευτικής τους ταυτότητας. Το ΚΙΣΕ και οι ισραηλιτικές κοινότητες φορολογούνται όπως ακριβώς και η Εκκλησία της Ελλάδος γιατί αμφότερες έχουν καθεστώς νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Τα ακίνητα των ισραηλιτικών κοινοτήτων –εκτός των Συναγωγών που είναι χώροι προσευχής και δεν φορολογούνται όπως και οι Ιεροί Ναοί- φορολογούνται όπως φορολογούνται και τα ακίνητα της Εκκλησίας. Η εισφορά που πληρώνουν οι Έλληνες Εβραίοι στις κοινότητές τους (στην εβραϊκή γλώσσα ορίζεται ως «πέτσια») για να είναι δυνατή η λειτουργία τους –διότι το Κράτος δεν τις χρηματοδοτεί όπως δεν χρηματοδοτεί και την Εκκλησία- χρησιμοποιείται εσκεμμένα από ορισμένους με τρόπο εντελώς ψευδή, παραπλανητικό και στρεψόδοκο ώστε να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι δεν πρόκειται για εισφορές πιστών προς την θρησκευτική τους κοινότητα αλλά για τους φόρους, οι οποίοι αντί να εισπραχθούν από το κράτος, όπως ισχύει για όλους, έχουν δήθεν εκχωρηθεί από την Ελληνική πολιτεία στις ισραηλιτικές κοινότητες, ώστε να τους εισπράττουν οι ίδιες από τους πιστούς τους και να τους παρακρατούν προς όφελός τους.

Η πραγματικότητα είναι ότι όλες οι θρησκευτικές κοινότητες εισπράττουν εισφορές από τους πιστούς τους χρησιμοποιώντας διάφορες ονομασίες ή τρόπους είσπραξης (πχ στην Ορθόδοξη παράδοση οι εισφορές των πιστών δίνονται είτε φανερά δια περιφοράς δίσκου είτε με διακριτικότητα στο παγκάρι) γι' αυτό και αντίστοιχη πρόβλεψη συμπεριλήφθηκε και στο νόμο 4301/2014 που αφορά την οργάνωση της νομικής μορφής των θρησκευτικών

κοινοτήτων στην Ελλάδα. Οι εισφορές αυτές των πιστών, για όλες τις θρησκευτικές κοινότητες, σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν φόρους υπέρ της κοινότητάς τους ούτε υποκαθιστούν την υποχρέωση των πιστών και των θρησκευτικών τους κοινοτήτων ως φορολογουμένων να καταβάλλουν φόρους στο Κράτος. Διευκρινίζεται ότι το Κ.Ι.Σ.Ε. δεν εισπράττει ουδεμία εισφορά από τους Έλληνες Εβραίους ως φυσικά πρόσωπα, αλλά επιχορηγείται από τις ισραηλιτικές κοινότητες.

Οι Έλληνες Εβραίοι, όπως όλοι οι Έλληνες πολίτες, καταβάλλουν κανονικά τους φόρους τους και από το υπόλοιπο εισόδημά τους δίνουν τη θρησκευτική εισφορά τους για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας της θρησκευτικής τους κοινότητας.

Αναλυτικότερα το νομικό πλαίσιο για τα ζητήματα αυτά έχει διαμορφωθεί ως εξής:

A. Φορολόγηση Ελλήνων πολιτών και Θρήσκευμα

Οι Έλληνες πολίτες δεν φορολογήθηκαν ποτέ, δεν φορολογούνται και δεν θα φορολογηθούν ποτέ με βάση τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις. Το ελληνικό έθνος γνωρίζει πολύ καλά ότι επί Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το θρήσκευμα αποτελούσε λόγο φορολογικής επιβάρυνσης (πρόκειται περί του «κεφαλικού φόρου» που πλήρωναν οι μη μουσουλμάνοι υπήκοοι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας) γι' αυτό και ουδέποτε θεσμοθέτησε τέτοιου είδους φόρους.

B. Ισραηλιτικά σχολεία

Το ελληνικό κράτος ήδη από το 1882 ακολουθεί μια συγκεκριμένη πολιτική για τους Έλληνες πολίτες εβραϊκού θρησκευάτος η οποία σεβάστηκε και υποστήριξε απολύτως την διατήρηση της θρησκευτικής τους ταυτότητας, εγγυώμενη ταυτοχρόνως την ισότιμη συμμετοχή τους στην ελληνική κοινωνία.

Με το **νόμο ΑΙΓ'/1882** (ΦΕΚ Α' 53) η Ελληνική Πολιτεία αποφάσισε ότι στις περιοχές που μόλις είχαν απελευθερωθεί από τον οθωμανικό ζυγό, θα ιδρύονταν ισραηλιτικά σχολεία των οποίων η λειτουργία και συντήρηση θα γινόταν με δαπάνες του Κράτους.

Με το **νόμο 568/1915** (ΦΕΚ Α' 15) η Ελληνική Πολιτεία καθόρισε ότι στα ήδη λειτουργούντα ισραηλιτικά σχολεία των «Νέων Χωρών» καθίστατο υποχρεωτική η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Αντίστοιχα, σε κάθε δημοτικό σχολείο της χώρας στο οποίο φοιτούσαν τουλάχιστον 20 Εβραίοι μαθητές δινόταν το δικαίωμα διδασκαλίας της εβραϊκής γλώσσας και θρησκείας από δασκάλους που διορίζονταν από τον Νομάρχη και μισθοδοτούνταν από το Κράτος.

Με το **νόμο 2456/1920** (ΦΕΚ Α' 173) ορίστηκε ότι οι ισραηλιτικές κοινότητες έχουν το δικαίωμα ίδρυσης ισραηλιτικών σχολείων. Εκτός της ελληνικής γλώσσας, η διδασκαλία της ιστορίας, της γεωγραφίας, της φυσικής και των μαθηματικών διδασκόταν στα ελληνικά. Το εκπαιδευτικό προσωπικό που δίδασκε αυτά τα μαθήματα, διοριζόταν σύμφωνα με τα ισχύοντα για τη δημόσια εκπαίδευση και μισθοδοτούνταν από το Κράτος. Τα υπόλοιπα μαθήματα διδάσκονταν σε όποια γλώσσα επιθυμούσε η κοινότητα.

Με το **νομοθετικό διάταγμα 3379/1955** (ΦΕΚ Α' 260) καθορίστηκε ότι με Κοινή Υπουργική Απόφαση των υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών θα συσταθούν στα δημόσια δημοτικά σχολεία στα οποία φοιτούν «αλλόθρησκοι ή ετερόδοξοι» μαθητές, θέσεις δασκάλων της οικείας θρησκείας ή δόγματος. Πράγματι, με την **Κοινή Υπουργική Απόφαση 25153/1957** (ΦΕΚ Β' 86) συστάθηκαν 14 θέσεις δασκάλων καθολικού δόγματος (13 στις Κυκλάδες και 1 στην Αθήνα) και 2 θέσεις δασκάλων εβραϊκής θρησκείας (μία στο 81^ο Δημοτικό σχολείο Αθηνών και μία στο 8^ο δημοτικό σχολείο Λαρίσης). Με το νόμο 3536/2007 και το νόμο 4115/2013 θεσμοθετήθηκαν 240 θέσεις Ιεροδιδασκάλων Ισλαμικής θρησκείας για τη μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης, των οποίων οι μισθοί καταβάλλονται από το Ελληνικό Κράτος.

Σήμερα, μόνο το εβραϊκό δημοτικό σχολείο της Λάρισας λειτουργεί ως δημόσιο σχολείο ενώ λειτουργούν δύο Ισραηλιτικά σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (Αθήνα, Θεσσαλονίκη) με δαπάνες των αντίστοιχων ισραηλιτικών

κοινοτήτων στα οποία διδάσκονται τα μαθήματα που διδάσκονται στα δημόσια σχολεία και, επιπλέον, η εβραϊκή γλώσσα, ιστορία και θρησκεία. Το ελληνικό κράτος με διαδοχικούς νόμους (**νόμος 3194/2003, νόμος 3577/2007, νόμος 4071/2012**) υποστήριξε αποφασιστικά την λειτουργία των εν λόγω σχολείων επιτρέποντας την απόσπαση δημοσίων εκπαιδευτικών σε αυτά, γεγονός που σημαίνει ότι η μισθοδοσία των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών βαρύνει το ελληνικό δημόσιο και όχι τις ισραηλιτικές κοινότητες. Την ίδια πολιτική υποστήριξης μέσω αποσπάσεων δημοσίων εκπαιδευτικών ακολουθεί η Ελληνική Πολιτεία και για τα αρμενικά σχολεία (νόμος 1674/1986, νόμος 2413/1996, νόμος 4071/2012).

Γ. Φορολόγηση και Περιουσία των Νομικών Προσώπων των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων

Με το **νόμο 2456/1920** (ΦΕΚ Α' 173) επί πρωθυπουργίας Ελευθερίου Βενιζέλου ορίστηκε ότι οι ισραηλιτικές κοινότητες είναι «νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου». Στο άρθρο 4 ορίστηκε ότι, μεταξύ άλλων, οι ισραηλιτικές κοινότητες δικαιούνται να δέχονται εισφορές από τα μέλη τους. Η εισφορά αυτή (όπως ήδη αναφέρθηκε, στην εβραϊκή γλώσσα ονομάζεται «πέτσια») καθορίζεται από την ίδια την Ισραηλιτική κοινότητα και έχει την ίδια σημασία και αποστολή με τις εισφορές των Ορθόδοξων πιστών για την λειτουργία της Ορθόδοξης Εκκλησίας (συντήρηση ναών κλπ). Ο ν.4301/2014 «Οργάνωση της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεων τους στην Ελλάδα» δίνει αυτό το δικαίωμα, δηλαδή να εισπράττουν εισφορές από τα μέλη τους, σε όλα τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

Επί δικτατορίας Μεταξά ψηφίστηκε ο **αναγκαστικός νόμος 2544/1940** (ΦΕΚ Α' 287) ο οποίος διατήρησε τις Ισραηλιτικές Κοινότητες ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με ορισμένες αλλαγές ως προς τον διορισμό των διοικήσεών τους.

Με το **νόμο 2/1944** (ΦΕΚ Α' 6 και αναδημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Α' 14) η Ελληνική Πολιτεία –πρώτη σε ολόκληρη την Ευρώπη- αποφάσισε να επιστρέψει στους νομίμους κατόχους της την περιουσία των Εβραίων που είχαν δημεύσει οι Ναζί. Η μεγαλειώδης αυτή πράξη δικαιοσύνης αναδεικνύει τόσο την βαθιά δημοκρατική ταυτότητα της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας όσο και την αποφασιστικότητα της Ελλάδας να εγγυηθεί την ύπαρξη και την επιβίωση των Ελλήνων Εβραίων που επέζησαν από το Ολοκαύτωμα.

Με τον **αναγκαστικό νόμο 367/1945** (ΦΕΚ Α' 143) η Ελληνική Πολιτεία ανασυγκρότησε τις Ισραηλιτικές Κοινότητες για να διασφαλίσει την ύπαρξή τους καθώς οι απώλειές τους από τους Ναζί καθιστούσαν προβληματική τη λειτουργία του νόμου 2456/1920.

Με τον **αναγκαστικό νόμο 846/1946** (ΦΕΚ Α' 17) η Ελληνική Πολιτεία –επίσης, πρώτη σε όλη την Ευρώπη- παραιτήθηκε από το κληρονομικό δικαίωμα του Κράτους επί περιουσιών των Ελλήνων Εβραίων για τις οποίες δεν υπήρχαν κληρονόμοι (στα στρατόπεδα εξόντωσης των Ναζί δολοφονήθηκαν ολόκληρες οικογένειες) και παραχώρησε όλες αυτές τις περιουσίες σε νομικό πρόσωπο το οποίο «θα έχει ως σκοπόν την περίθαλψιν και αποκατάστασιν των Ισραηλιτών της Ελλάδος».

Χωρίς το νόμο 2/1944, τον αναγκαστικό νόμο 367/1945 και τον αναγκαστικό νόμο 846/1946 είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν οι επιζησάντες Έλληνες Εβραίοι θα είχαν επιτύχει την διασφάλιση της ύπαρξης των κοινοτήτων τους και, συνεπώς, την διασφάλιση της ύπαρξης του Ελληνικού Εβραϊσμού. Αξίζει ιδιαίτερης μνείας, γιατί αυτό αναδεικνύει το μεγαλείο της Ελλάδας, ότι οι Ελληνικές Κυβερνήσεις αν και είχαν να αντιμετωπίσουν τεράστια ζητήματα ως προς την εγγύηση της τροφοδοσίας και της επιβίωσης του πληθυσμού αλλά και ως προς την πολιτική ομαλότητα της χώρας μέσα σε ένα περιβάλλον πρωτοφανούς φτώχειας, καταστροφής και εμφύλιας διαμάχης, δεν εκμεταλλεύθηκαν την εξόντωση των Ελλήνων Εβραίων (όπως έκαναν άλλοι) αλλά έσπευσαν να πράξουν τα πάντα για την εξασφάλιση της επιβίωσης των επιζησάντων Ελλήνων Εβραίων.

Με το **διάταγμα** «Περί ιδρύσεως Οργανισμού Περιθάλψεως και Αποκαταστάσεως Ισραηλιτών Ελλάδος (Ο.Π.Α.Ι.Ε.)» της **29/3/1949** (ΦΕΚ Α' 79) ιδρύθηκε το νομικό πρόσωπο που προέβλεπε ο αναγκαστικός νόμος 846/1946.

Με το **νόμο 1657/1951** (ΦΕΚ Α' 20) το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο που είχε συσταθεί προσωρινά με τον αναγκαστικό νόμο 367/1945 «καθίσταται μόνιμον» και για την κάλυψη των δαπανών της λειτουργίας του αποκτά

το δικαίωμα με απόφαση που λαμβάνουν τα 2/3 των μελών του να εισπράττει εισφορά από τα εισοδήματα των ισραηλιτικών κοινοτήτων. Η συγκεκριμένη εισφορά επί των εισοδημάτων των ισραηλιτικών κοινοτήτων αποτελεί επιπλέον επιβάρυνσή τους, όπως αποτελεί πχ και η επιβάρυνση των Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος για την λειτουργία της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Με το **νομοθετικό διάταγμα 301/1969** (ΦΕΚ Α' 195), δηλαδή επί δικτατορίας Γ.Παπαδόπουλου, το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο που είχε συσταθεί με τον α.ν.367/1945 και λειτουργούσε έκτοτε ανελλιπώς, θεωρείται «νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου» από την ίδρυσή του, δηλαδή από το 1945.

Με το **προεδρικό διάταγμα 182/1978** (ΦΕΚ Α' 40) «Περί Κανονισμού της Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών» που εκδόθηκε σε εκτέλεση του νόμου 2456/1920 για να κυρώσει τον εσωτερικό Κανονισμό της «Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών», καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι πόροι της κοινότητας αυτής. Σ' αυτούς συμπεριλαμβάνονται οι γνωστές εισφορές («πέτσια») που κατονομάζονται στο ν.2456/1920 και σε μεταγενέστερους νόμους και σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστούν ή απαλλάσσουν τα μέλη των ισραηλιτικών κοινοτήτων από την υποχρεωτική καταβολή φόρων στο Ελληνικό Κράτος όπως ακριβώς προβλέπεται για όλους τους Έλληνες πολίτες.

Με το **νόμο 4223/2013** εξαιρέθηκαν από την καταβολή φόρου ακινήτων όλοι οι χώροι προσευχής και λατρείας όλων των γνωστών θρησκειών.

Με το **νόμο 4178/2013** προβλέφθηκαν ειδικές διαδικασίες για τη τακτοποίηση πολεοδομικών παραβάσεων των Ιερών Ναών της Εκκλησίας, των Συναγωγών και των Τεμενών της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης.

Με το **νόμο 4301/2014** εξαιρέθηκαν από την καταβολή ανταποδοτικών τελών στους Ο.Τ.Α. όλα τα αυτοτελή κτήρια Ιερών Ναών και χώρων προσευχής όλων των γνωστών θρησκειών και δογμάτων.